

Hedvábný řetěz
Zdeněk Hanka

Napnutá struna

Renata vstoupila a nemohla přehlédnout náhlou změnu. Věděla, že se zase mluvilo o něčem, co neměla slyšet. Možná na to byla citlivější, než bylo na místě, ale zpravidla se nemýlila. Marta zrudla a bylo znát, že rychle hledá téma. Andrea ji předešla:

„Tak myslíš, že to bude zítra na krátký rukáv, nebo ne?“ Renata měla chuť zase odejít. Přemohla se, jako už tolikrát, protože jinak by z kanceláře musela odcházet trvale.

Renatě Znamenáčkové bylo minulý měsíc třicet čtyři a v kanceláři Mahagonu tak byla nejstarší. A v tom to vězelo. Andrea i Marta, obě dvě o dobrých deset let mladší, sdílely společnou radost, o které nepřestávaly mluvit.

„Jen pokračujte,“ popuzeně vybidla obě dvě Renata, „jako bych tu nebyla.“ Marta s Andreou se na sebe mlčky podívaly a první našla odvalu Andrea.

„Mluvily jsme o tom, že už cítím kopání,“ začala pomalu a obě dlaně přiložila na břicho, „teď je to osmnáctý týden. Tak to odhadl i doktor Plachý.“

„Tak to je dobře, ne? To snad přede mnou nemusíte tajit. Začíná kopat, tak to znamená, že všechno je v pořádku, navíc, když to říká i Plachý.“ Renata obtížně zakrývala nenáladu. „A co ty, Marto? Taky kope? To je výborný, ne? Kdo kope, ten žije, nebo ne?“ řekla to vážně a rychle, tak jim dala jednoznačně na srozuměnou, že s tématem končí.

Marta mlčela a pak tiše a s nucenou zdvořilostí vysvětlila: „Ne, u mně to má přijít až příští měsíc. Začátkem října.“

Teprve teď ticho ztěžklo. Nebylo co říct.

Otevřely se dveře a vstoupil inženýr Korn, v ruce složku s papíry. Okamžitě zmapoval terén a vycítil mrzutost. Zastavil se a díval se z jedné na druhou.

„Pane inženýre, mohla bych dnes odejít o hodinku dřív?“ uvítala ho Marta.

„Podaří se vám do té doby porovnat tu fakturu se skutečnou dodávkou?“ Byl rád, že někdo něco řekl.

„Určitě, už jsem s tím skoro hotová. Ještě chci skočit do skladu podívat se na tu čtvrtou a šestou bednu, co přišly dnes, a pak jsem si myslela, že bych odtud rovnou šla.“

„Dobře. To není problém. A kam tak spěcháte, jestli se můžu zeptat?“

Marta se odmlčela a vyměnila si pohled s Andreou. V obličeji malinko zčervenala.

„Jsem objednaná na ultrazvuk. Na čtvrtou hodinu. Abych to stihla, musím odtud odejít ve tři.“

„Aha!“ rozzářil se Korn, „nastávající maminka je zvědavá, jestli tam pochoduje kluk, anebo tančí děvčátko, je to tak?“ Marta se začala smát a bylo zřejmé, že je v rozpacích.

„Možná i na to jsem zvědavá. I když já nevím, jestli to opravdu chceme vědět. Jdu tam jenom na pravidelnou kontrolu.“

„Vy to nechcete vědět? Máte jméno pro chlapečka i pro holčičku?“ Marta těkala očima z Korna na Andreu, na Renatu se podívat neodvážila. Odpovídala rozpačitě, což si ředitel Korn vysvětloval jako obyčejný ženský stud. Měl ale pocit, že každá žena chce mluvit o svém mateřství, a proto pokračoval v ofenzívě.

„Možná. Spíš ale asi čekáme kluka. Manžel.“
Odkrajovala tiše slova.

„Výborně, tak tady budeme slavit! To by si ten kluk měl pak dát s námi šampaňské,“ snažil se Korn neobratně rozsvítit náladu, „a co vy, Andreo? Bude to kluk, nebo holka? Anebo dvojčata?“ Dřív, než se Andrea nadechla k odpovědi, promluvila Renata:

„Já vás nebudu rušit,“ znělo to sarkasticky, „jdu si do
mzdovky vyjasnit, jak to mám s tou dovolenou.“ Aniž
čekala na odpověď, hlučně vstala ze židle a rázně
vyšla z kanceláře, dveře zavřela na hranici prásknutí.
Nastalo ticho.

„Řekl jsem něco?“ zašeptal Korn.

„Tak trochu,“ připustila Andrea. Ředitel rozhodil
ruce v nepochopení, Marta upřesnila:

„Doléhá na ni, že oni se snaží s manželem přes deset let a
nic.“

„Já jsem přece idiot,“ chytil se za čelo Korn, „to mě
vůbec nenapadlo. To jsem vůl. Já tady vtipkuju a
ona to bere jako nějakou tohle, víte co myslím. To
jsem nechtěl, opravdu ne.“

„My na tom nejsme jinak, pane inženýre,“ hlásila
Andrea,

„nebylo to tak, dokud jsme neotěhotněly. Navíc obě
dvě jenom s měsíčním odstupem mezi sebou.“

„Ano, ano, tak teď tomu rozumím. Já jsem si všiml, že
je poslední dobou taková přepjatá a nedůtklivá.

Možná jsem taky plkal něco, co se jí dotklo, nedával
jsem si na to pozor. Teď už to budu vědět.“

„Tak už se tím nemučte, pane inženýre. Co to máte?“
uvolnila hovor Marta, „to je ta zakázka pro veletrh?“

„Ano, ano, Martičko. Tady to je a chtějí, abychom jim
tam postavili malou perníkovou chaloupku. Tady
mám k tomu podklady a soupis stavebních dílů ze
dřeva, které k tomu budeme potřebovat. Byl bych rád,
kdybyste to mohla vyhledat i s cenami, abychom to
mohli včas objednat a postavit.“ Podal jí desky.

„Perníkovou chaloupku?“ podivila se pobaveně Marta.

„Ano. Tím chtějí upoutat pozornost na jejich topné
systémy v tom smyslu, že v té pohádce takovou
pecí ježibaba nedisponovala, nevím. Připadá mi to
trochu zvrácené, ale jim jde možná i o to, aby se o

nich psalo. Třeba i negativně. Ostatně to je jejich problém. My máme postavit perníkovou chaloupku, tak to pro ně uděláme.“

„Takže to je trochu ujetá reklama na pece? Kdyby tam postavili Arktidu a uprostřed toho, jak si u kamen lebedí chlápek v pyžamu, asi by to bylo lepší,“ smála se Andrea.

„Nebo šikovná živá manekýnka v plavkách,“ zaradoval se Korn.

„To jste vy chlapi.“ V kanceláři už bylo veselo.

„Co je na tom špatného? Venku bude ta manekýnka a dovnitř budou chodit děti návštěvníků. Překvapíme je našim konceptem.“ Korn stál zády ke dveřím a pro hlasitý smích si nevšiml, že se za ním otevřely dveře a do místnosti vstoupila Renata. Nadšeně pokračoval v představách: „Připravíme celý výjev tak, že odtud budou odcházet proudy růžolících dětí. Aby uklidnili každého, kdo by si myslel, že už zůstane nadobro bez svých drahých dítek.“

Renata sevřela rty a prošla mlčky kolem ředitele Korna. Dosedla na židli a nemluvila. Otvírala zásuvku za zásuvkou a hlučně je zase zavírala. Teď se Martě s Andreou zdálo, že se jí za brýlemi v očích zaleskly slzy. Hleděla do svých zásuvek a snažila se budít dojem, že se na něco soustředí. Trochu posmrkla.

Korn zadržel dech a vyvrátil oči ke stropu. Pokrčil rameny, trochu rozhodil ruce na znamení bezradnosti a řekl:

„Nechám to tedy na vás, myslím, když se všechny tři do toho projektu pustíte, že to budeme mít velice snadno a hlavně pěkně postavené. Máte to, Renatko, s tou dovolenou v pořádku?“ Hlavu nezvedla.

Otočená zády ke svému šéfovi jen pokrčila rameny a

nezřetelně něco zamumlala ve smyslu, že je ve
mzdové úctárně zavřeno.

„Máme teď řadu docela sympatických zakázek,“
navazoval nit hovoru, „které jsou pro nás přitažlivé
nejen finančně, ale především jsou zajímavé
námětově. Je to ten model rozhledny, která by se
mohla jednou objevit v Orlických horách, pak máme
před sebou realizaci vnitřních prostor nového
koncertního sálu, jestli víte, o co jde, pak ještě...“
„...pane inženýre,“ teprve teď zvedla hlavu Renata.
Oči za brýlemi byly celé červené, ale snažila se
usmívat.

„Copak, Renatko?“ Byl rád, že se duchem vrací zpět
do družstva Mahagon.

„Já mám pocit, že bych asi chtěla dát výpověď.“

Nahlédnutí

Na stěně zářila široká televizní obrazovka a pod ní se
kupila hromada špinavého prádla. Mezi zapranými
ponožkami, několika tričky a džínami prosvítaly
prázdné plechovky od piva, podložka k počítačové
myši, prázdná krabička od léků, kleště, kus vytržené
elektrické šňůry. Na zemi prasklé plastické umývadlo,
štetka se zatvrdlou barvou, krajíc chleba, patice od
rozbité žárovky a za pootevřenými dveřmi na špinavém
koberci seděl Pavlík. Na sobě měl modré tepláky, jednu
ponožku na noze, druhou ztracenou, obličej i tričko
ušmudlané zřejmě od vajíček s těstovinou. Na zemi
před ním ležely rozsypané bramborové lupínky, které
si bral do špinavé ručičky a jeden po druhém strkal
do pusy. Spolu s nimi taky ochutnal kus gumové
hadice. Zakousl se do něj a rozplakal se zklamáním.
„Zase řve!“ ozvalo se z polorozpadlého křesla před
velkolepou televizní obrazovkou. Svalnatý muž v

nátělníku a joggingových teplácích prvotřídní značky zesílil dálkově zvuk, aby ho křik nerušil.

„Deniso! Do prdele, Deniso, slyšíš mě?“

„Co je?“ z kuchyně vyšla rozčuchaná mladá žena, umaštěnou zástěrou zakrývala jediné dva zbývající kousky prádla, které měla na sobě. V jedné ruce držela cigaretu, ve druhé utěrku.

„Neslyšíš, jak tam řve? Udělej s ním něco!“

„A co tak asi s ním mám udělat? Vidiš snad, že vařím, ne? Sám se tady válíš jako prase, tak by ses mohl taky zvednout, celej den děláš hovno, taky bys mohl kluka nakrmit, ne?“

„Tak tohle mi neříkej! Neříkej mi, co mám dělat, Deniso. Jenom to ne, to bys mě nasrala. Kdo tady nosí prachy? Já, nebo ty? Tak drž hubu a něco s tím fakanem udělej.“

„Taky se na takovej život můžu vysrat. Jenom čumíš na televizi a je ti jedno, jestli malej řve, nebo ne.“

„Neser mě, Deniso, já ti říkám, neser mě!“

Pavlík se znovu rozplakal a snažil se vylovit z pusinky kousek zahradní hadice. Denisa k němu poklekla, cigaretu sevřela mezi rty a snažila se nahlédnout do Pavlíkovy pusy. S cigaretou v puse spíš sama pro sebe huhlala: „Co to tam máš? Co to je? Nějaká guma, nebo co.“ Vzala cigaretu mezi prsty a napomenula ho, „taky nemůžeš strkat do pusy všechno, co vidiš. To není k jídlu.“ Prohlédla si zběžně kus hadice, obrátila ho mezi prsty a hodila za sebe. Přistál na druhé straně místnosti právě mezi rozbitou hračkou Gameboy a kolečkem z někdejšího nákladáku.

„Proč zase ječel?“ ozvalo se od televizoru.

„Něco žvejkal. Tady děláš bordel, tak všechno pak vezme do pusy.“

„Ti říkám, neseť mě, Deniso. Strká to do huby, protože je prostě blbej. Víť po kom.“ Znovu zesílil zvuk a natáhl se pro další plechovku piva. Zachytil kovový kroužek a se sykutím plechovku otevřel. Dopřál si dva štědré loky a vstal z křesla. Přešel pokoj a zamířil na záchod. Nenamáhal se zavřít dveře.

„Tak se tam aspoň zavři, Pavle. Nejsť na to zvědavá.“ Místo odpovědi muž hlasitě říhnul. Spláchl a umývadlo minul bez povšimnutí. Zamířil přímo do kuchyně.

„Tak copak to bude, zlatíčko?“ Dlaň pevně přiložil na téměř holý zadek své ženy.

„Těstoviny a masové kuličky.“

„Tak to si dám líbit,“ řekl mazlivě, přitlačil se na ni zezadu a rukou zajel dopředu pod zástěru.

„Aspoň ses mohl oholit. A umejt.“

„Tak až bude mít Deniska ty těstovinky hotové, tak se podíváme vedle do našeho pokojíku.“

„Dnes ne, Pavle.“

„Já jsem řekl, že se podíváme do našeho pokojíku, a tak se podíváme do našeho pokojíku.“ Stiskl ji tak, až vykřikla bolestí.

„Seš blbej. Nechej mě to dodělat.“ Pavel odstoupil a vydal se zpět do křesla před televizor.

„Co to je?“ Zařval, když shledal, že malý Pavlík se mezitím přesunul ke křeslu a sáhl si pro BlackBerry, které právě rozebíral. „Dej to sem, ty idiote!“ Vytrhl mu přístroj z ruky a škul mu přitom palcem tak, až se Pavlík rozplakal.

„Co se stalo?“ nahlédla do pokoje Denisa.

„Zase něco ničí! Debil jeden!“ Při tom slově chlapečka, sedícího na zemi, kopl bosou patou, až se svalil.

„Tak mu to vem a je to, ne?“

„Mně dlouho srát nebude!“ a kopl ho ještě jednou. Chlapec ležel obličejem na zemi, hlasitě brečel a vzlykal, že sotva popadal dech.

„Pavle, přestaň. Říkám ti, přestaň.“

„Musí si to jednou zapamatovat! A neříkej mi, co mám dělat.“

„Přijdou na nás sousedi nebo někoho zavolají a udělají nám čistku v bytě! To bys chtěl?“ upozornila na možné potíže Denisa. Muž se uklidnil, otočil se k ženě a chladně pronesl:

„To je to, co bych velice nerad.“

„Tak se pojď najíst a vezmi si radši ten svůj technickej vynález s sebou.“

Oba dva odešli do kuchyně a nevšimli si malého chlapce, ležícího na boku na zemi vedle křesla. Vzlykal a ručičkou si hladil levý bok, kam směřovaly oba dva kopance.

Žena šla před svým mužem do kuchyně a ten se opět zahleděl na místo, kde zástěra vzadu už chyběla. Své vypracované, mohutné ruce zasunul zezadu pod zástěru až do oblasti hrudníku a silou ji sevřel. Denisa vykřikla:

„Auuu! To bolí!“

„Jenom si беру svoje zlatíčko.“ Sevření uvolnil a rovnou zasedl za stůl k jídlu, bez potřeby umýt si ruce.

Vedle v pokoji na zemi pořád tiše nařikal malý chlapec. Už se posadil a přes svůj batolecí věk instinktivně pochopil, že klíčem je nebrečet. Zadržoval dech a z nosu mu tekla až na bradu dětský sopl. Bytem se táhl pach směsi vyčichlého piva, hospodského kouře, myšiny a nevětraného potu. Zatímco oba rodiče jedli u stolu těstoviny s masovými kuličkami, Pavlík se vydal svým nemotorným pochodem na čtyřech zpět do pokoje,

odkud vyšel. Cestou objevil na stěně podivuhodnou skrýš na prstíky. Bylo to čtverhranné, šedivé a uprostřed to mělo vyříznutý kruhový důlek. Odtud se na něj dívaly dvě dírky. Zastavil se u toho objevu a zkoumal ručičkou obě dírky a taky tu lesklou tyčinku, co trčela ven. Držela pevně a možná by se ráda podívala do těch dvou tmavých dírek. Zkoušel ji ohnout a nakrmit tu díрку, aspoň jednu, ale nešlo to. Málem by se už posunul dál na cestě do svého pokojíku, když uviděl na zemi příhodné krmítko. Tím bude ty dvě dírky krmit. Vzal do ruky sponku do vlasů a nejdřív zasunul do té dírky vpravo. Tak se mu podařilo přivod fáze dvou set dvaceti voltů nakrmit. Sponku zase vytáhl, olízal a znovu zasunul do dírky, teď to byla ta druhá. Z kuchyně se ozývalo cinkání příborů a bodrý smích. Možná by mohl ten krmicí drátek strčit do pusinky a zasunout do jedné té kouzelné dírky. A nebo jazykem dosáhnout, jak by to nejdál šlo a pak vypouštět sliny do těch dvou dírek najednou.

Na cestě k rozhodnutí

„Renato, slyšíš mě?“ naléhal Ivo, „co je ti? Stalo se něco v práci?“

Seděla u laptopu a dělala si poznámky. Kdykoli však přišel její muž blíž, aby se podíval, co hledá, rychle přepnula na textový procesor. Ivo Znamenáček tak už jen mohl vidět dopis vztahující se k jednomu z projektů družstva Mahagon. To ale nebylo to, na čem pracovala.

„Co by se stalo? Nic. Měla jsem prostě těžký den. Já si tady potřebuji něco dokončit. Hned budu u tebe a připravím nějakou večeři. Teď ale potřebuji klid. Chvilku, Ivo.“

„A řekneš mi pak, o co jde?“

„Nevím. Možná. Já za chvílku přijdu.“ V jejím hlase zněla rozhodnost a taky těžko ovládaná podrážděnost. Její muž vycítil, že dosáhl hranice, za níž už by vyvolal pouze negativní reakce. Opustil pokoj a trpělivě čekal v kuchyni a listoval novinami. Celé je stačil pročíst a už měl docela hlad. Sáh po výtisku National Geographic, který už taky znal a přečetl celý. Renata pořád něco hledala na internetu. Ivo vstal, aby znovu vstoupil do pokoje, když Renata otevřela dveře a vešla do kuchyně.

„Tak už jsi našla, co jsi hledala?“

„Ano. Šlo o takovou blbost. Nestojí to za řeč. Co bys chtěl k večeři? Máme tady ty brambory s dušenou zeleninou od neděle a ještě je tady zbytek segedínu, kdybys chtěl. Ale to si můžu vzít já, už to bude spíš na vyhození. Můžu ti taky udělat ‚ham-and-eggs‘, jestli máš chuť.“ Znal ji natolik dobře, po téměř dvanácti letech společného života, že dovedl přesně odhadnout, kdy něco skrývá.

„Vezmu si docela rád ty brambory. Aspoň se to dojí.“ Renata přikývla a mlčky se s kastrůlkem postavila ke sporáku. Ivo tušil, že začne mluvit sama, když se jí nebude na nic ptát. Nečekal dlouho.

„Já jsem dnes chtěla dát v práci výpověď,“ oznámila, aniž se otočila od sporáku.

„Cože? Proč, co se stalo? Ty bys odešla z Mahagonu?“

Vždyť se ti tam líbí, Renatko, a máš tam...“

„...ale nepodala jsem ji.“ Skočila mu stručně do řeči.

„Vysvětli mi to, co se tam stalo? Inženýr Korn?“

„Ne, to ne. Ten si mě zavolał a naopak mi tu výpověď rozmluvil. Už jsem byla pevně rozhodnutá.“ Teď její muž mlčel a jen se na svou ženu díval s otázkou v očích. Renata pokračovala, aniž přestala míchat

zeleninu v kastrůlku. „Myslím, že,... já myslím, že je toho na mě moc...“ propukla v pláč, který jejího muže vyvrstlil ze židle. Rychle ji objal.

„Renatko, co se stalo? Všechno přece vyřešíme a jestli se ti v práci nelíbí, tak prostě najdeme jinou. Když tě štve šéf, tak mu dej projímadlo do kafé a nebude mít ani čas ani chuť dělat ti potíže.“

„Ale ne, Ivo, s Kornem to nemá nic společného. Byl náhodou fajn a rozmluvil mi tu výpověď.“ Nad sporákem zhoustl kouř a zavanul spáleným pokrmem. „Večeře!“ vykřikla Renata.

„Tak jediné pro ptáka ohniváka. A kastrůlek dozpíval svou píseň taky. Myslím, že to vyhodíme jako celek. Pozor, je to horké.“

„Já jsem přece tak pitomá. Ivo, já jsem tak marná, tak marná a zbytečná. Promiň mi to.“ Znovu se rozbředla a její muž vnímal, že jde o něco velkého, s čím se snaží zápasit sama a nezbyvá jí síl.

„Nejdřív ze všeho vyhodíme ten hrnec. To je první krok.“

„Ivo, já jsem slepá ulice. Rok bez jara, hodiny co nejdou. Ano, zmrzlý sad a planá jablona! Ivo, já jsem... já jsem odpojený vagón, jsem... požár ve vinici. Jsem mrtvá voda!“ Její muž se na ni užasle díval a pak se dokázal jen prostě zeptat:

„Proč? Proč si to myslíš, Renatko?“

„Po celém světě se rodí děti. Denně. Každou hodinu. Každou minutu desítky dětí. Proč ne já? Řekni mi, Ivo, proč ne my dva?“

„Můžu vyhodit ten hrnec?“ Renata přikývla a utřela si slzy.

„Slepý dům bez oken! Ale proč?“ Ivo vzal do utěrky kastrůlek a celý, tak jak byl, ho spustil do odpadků.

„To není dobrá otázka. Co ti přinese nějaká odpověď? Neptej se. Neptej se na nic takového. A nemluv tak o sobě. To je nesmysl. Co se vlastně stalo v práci?“

„Marta a Andrea nedokážou mluvit o ničem jiném, než o tom, jak budou kojít a kde si koupí postýlku a ty jejich blablbla už prostě nemůžu poslouchat. A vůbec nejhorší je, když přestanou mluvit, jen vejdu do dveří. Už na to nemám sílu ani náladu. Já je cítím ve vzduchu, cítím to jejich těhotenství. Fyzicky. To je moc!“

„Tak s tím něco provedeme. Možností je víc.“

„Ani ne. Aspoň pro mě ne. Pokud myslíš umělou cestu. Dívala jsem se na to.“

„Jak to? Všechno se může zkusit.“

„Ivo, stojí to moc peněz, úspěšnost je všelijaká a já mám vadu, která mi znemožňuje donosit těhotenství. Nějaké septum tam je. Rozumím tomu tak, že je to tam rozdělené nějakou přepážkou. Plachý to nazval nějak bicornatus. Uterus bicornatus. To je to, co jsem hledala na internetu.“

„Moment, moment, pojd' si sednout. Pojd'me o tom mluvit. Uděláme něco.“

„Co?“

„Asi nějakou večeři. Navrhuju, abychom se oblíkli a šli do restaurace. Proč ne? Zvu tě do nějaké restaurace, kde si objednáme podle vlastní zmlsanosti, na co budeme mít rozmarnou chuť. Tam nás obslouží a my jenom budeme ukazovat prstem.“ Chytil ji kolem ramen a teprve teď se Renata začala usmívat. Místo odpovědi jenom přikývla hlavou na souhlas, trochu jako malá holka.

Byl pěkný zářijový podvečer, stále ještě voněl létem, teplem, sálajícím z cihlových zídek a záhonů.

Procházeli parkem kolem laviček, na nichž se k sobě tlačily stíny dvojic.

„Ty jsi fajn, Ivo. Doopravdy.“

„Není na mně nic zvláštního, co by bylo fajn. Je to naše společná věc, tak o tom budeme mluvit společně a společně taky na něco přijdeme.“ Odmlčel se a parkem se ozývaly jejich kroky.

Jen otevřeli dveře do restaurace, zavanulo k nim lehké aroma zeleniny, smíšené s parami z kuchyně a vůní pečeného masa a omáčky.

„Pojď tam do kouta, Ivo. Nemám náladu na stůl uprostřed sálu. Bude to tam i tišší.“ Ivo neodporoval. Vyhověl jejímu přání objednat si smažený sýr s hranolky a tatarskou omáčkou a snažil se nevracet se k palčivému tématu.

Zkušenému laborantovi Ivo Znamenáčkovi bylo právě třicet devět let a zrovna tak by si přál někomu předávat svou životní zkušenost, s někým si hrát a později v něm mít partáka a kamaráda. Nechtěl ale nijak zviditelňovat své přání. Tím by Renatu rozhodně nepovzbudil. Nemusela vědět, jak moc si to její muž přeje.

Byl to vynikající nápad. Šéfkuchař v restauraci Za starou lípou smažený sýr rozhodně umí a co víc, dokonce i ví, jak má chutnat skutečná tatarská omáčka. Renata přišla na jiné myšlenky, pochopila, že svět kolem ní nepřestal existovat. To jen ona ho přestávala vnímat. Stala se svým vlastním zajatcem. Po vynikající večeři v sympatické restauraci přišel vrchní číšník se zdvořilou otázkou, jak si pochutnali a zda může ještě nabídnout dezert. Nakonec, proč ne? Váhali, než usoudili, že by to bylo na noc přece jen trochu moc. Zaplatili kreditní kartou, vrchní si ji odnesl na malém podnosu a s ní přinesl zpět na talířku čtyři zabalené luxusní čokoládové bonbony s příchutí Bailey's.

„Vy nás rozmazlujete, pane vrchní. Nám stačí dva. Děkujeme.“

„To je naše vyjádření sympatií konkrétním zákazníkům,“ úslužně vysvětlil vrchní a lehce se uklonil.

„Tak dobře, to se sem v takovém případě možná ještě vrátíme. Myslím pro ty bonbony.“

„To samozřejmě velice rádi slyšíme a vynasnažíme se, abychom dokázali splnit jakékoli vaše přání.“ Ukláněl se a uložil si tužku do náprsní kapsy saka. Ještě dříve, než to udělal, vrchní číšník přátelsky poznamenal: „...a ty dva čokoládové bonbony navíc, ty si samozřejmě nechejte. Pokud je nezvládnete sami, vezměte je domů dětem, ty už budou vědět, co s nimi. Mějte se moc hezky, užijte si příjemný večer a děkujeme vám za vaši návštěvu.“

Renata s Ivvem se na sebe podívali a začali se smát.

Narozeniny

Každý měsíc hned prvního. Tentokrát byla řada na Radce. V dětském domově Slunce v Lištěnici se slavily narozeniny jednou měsíčně a oslavencem byl každý, kdo se narodil ten měsíc. Bylo prvního října a Radka, třebaže měla narozeniny skutečně až dvacátého, nemusela tak dlouho čekat. Společně s Vaškem Strnadem, Gábinkou Demeterovou a Tiborem Petrakovičem budou slavit dnes. Věděla, že jí bude šest let. Však už taky začala chodit do školy. Byla hrdá na to, že jí od minulého týdne vpředu chybí oba dva zuby, protože tím bylo jasné, že už je velká. Smála se a ukazovala svůj prúvan v horní řadě zoubků každému, třeba i několikrát za den.

Službu měla teta Sylva a teta Jarka a to bylo dobré. Teta Sylva je nejlepší na světě. Ta pouští písničky a všichni se je učí zpívat a je při tom hodně smíchu. Posledně se učili o kočce, která štěkala, a krávi, která mňoukala, a kaprovi, který lítal. Všichni se mohli potřhat smíchy, protože to tak přece není. To ví každý, že kapr je ryba a neumí lítat. Tu písničku složila právě teta Sylva a ta písnička na žádném céděčku není. To by taky bylo! To nejde, takové nesmysly prodávat. Ale teta Sylva hrála na klavír a všichni tu pořádně bláznivou písničku chtěli znovu a znovu zpívat. Teta Sylva se smála taky a slíbila, že do příští služby napíše ještě jednu sloku, aby byla pořádná legrace.

Když se Radka probudila, hned věděla, že dnes se slaví její narozeniny. Šesté! To už je něco!

„Kdo se ještě neumýval?“ volala teta Sylva, stála uprostřed herny, usmívala se a tleskala rukama, aby každý slyšel „Pěťo, Rost’o, Gábinko, honem. A nezapomeňte na uši. Jak si správně čistíme zoubky?“

Kdo to ví?“ Všechny dětské hlasy recitovaly najednou:

„Shora, zdola, po stranách, ať zubní kazy mají strach!“
„Správně. Až budete umytí, přijďte sem za mnou, dostanete čisté tepláky a trička. Kdo je první?“ V řadě za sebou už stály tři děti, přiběhl ještě Rost'a, který měl celou pusou od zubní pasty. Když to uviděly děti v řadě před ním, začaly se smát a teta Sylva mu řekla, že se musí vrátit a pořádně se umýt a utřít. To je přece jasné.

V umývárně těm menším pomáhala teta Jarka, ale někdy se někomu podařilo utéct i s neumytýma rukama. Většinou to byli kluci, chtěli být rychle hotoví a ruce si jenom namočili a na obličej chrstli trochu vody, jen aby to vypadalo.

„Vašku, ty máš švestky, že? Tak tady to je tvoje tričko a tvoje tepláky. Kdo je dál? Janičko, ty máš hruštičku, že ano. Tak tady to tričko a zástěrka jsou tvoje.“

Děti znaly pravidla a nikdo nepředbíhal, věděly, že tak to má být, postupně si braly od tety Sylvy čisté oblečení. Radka měla tričko a zástěrku s jablíčkem. Stejně jablíčko je ze všeho nejlepší. Bačkůrky měla taky ve skřínce s jablíčkem a ručník na háčku, u kterého bylo taky to jablíčko. Dřív měla citron a vždycky chtěla mít jablíčko. To se jí splnilo před dvěma roky, když z domova odešla do rodiny Petra Jurnyklová. Takovou maminku a tátu by si přál každý, jaké dostala Petra. Oni tam za ní chodívali dlouho, ale hráli si i s ostatními dětmi. Tak jenom trochu. Paní ředitelka jim pak prý řekla, že to není dobré pro děti, když se na ně nějakí dospělí moc vážou. Nakonec si odvedli Petru. Na první pohled ten její nový táta vypadal přísně, ale pak se ukázalo, že vůbec přísný není a že s ním je nakonec pořádná legrace. Uměl

napodobovat hlasy všech zvířat tak přesně, že si všichni mysleli, že je tam opravdu nějaká kachna nebo ovce. Navíc to dokázal dělat se skoro zavřenou pusou, tak ani nic nebylo vidět. To byli dobří rodiče a Petra měla štěstí.

„Hotovo?“ ptala se teta Sylva. „Dnes je prvního a co to znamená?“

Odpověď zaburácela jednohlasně: „Narozeniny!“

„Ano, správně a tak je budeme co?“

„Slavit!“

„A už se všichni co?“

„Těšíme!“

„Tak dobře. Posadte se na svá místa a sem k hlavnímu královskému stolu dnes přijdou Vašek, Gábinka, Radka a Tibor. Pomalu, pomalu, slyšíte? To nemusíte letět jak splašené stádo.“ Teta Jarka přinesla z kuchyně veliký dort a na něm byly čtyři malé cedulky z čokolády. Na každou z nich ozdobným písmem vymalovaly kuchařky jméno.

„A jako každý měsíc, první porci slavnostně převezmou naši čtyři oslavenci a pak se dostane na každého z vás. Kdo je na řadě s gratulací?“ Z místa u dlouhého stolu vyletěla nahoru jedna malá ruka.

„Dnes mám blahopřát já!“

„Dobře, Péťo, tak co sis připravil?“ Chlapec se postavil a začal: „Já vám přeju všechno nejlepší, hodně hraček a aby vás nikdo nepředbíhal ve frontě na obědy a abyste dostali nějakého hodného tátu s mámou, se kterými pojedete na výlet a... a... a... ahoj!“ Děti zatleskaly a slova se ujala teta Sylva.

„Nejdříve se ale nasnídáme, dort tady bude čekat, než dojdete snídani. Každý si dá nejdřív celý tvarohový krém a vypije celý hrnek a sní aspoň půlku rohlíku. Pak může dostat dort. A znovu říkám, pro každého máme dost, nemusíte to sníst všechno najednou,

každý dostane talířek se svou značkou a když svou porci nesníte... tiše... Tibore, co jsem říkala... tiše... a když svou porci nesníte, vůbec to nevádí, budete ji mít na později v kuchyni v ledničce. Nepřecpávejte se, aby vás pak netlačilo břicho. Oslava je zahájena... tiše děti... oslava je zahájena a teď se seřadte u okýnka pro snídani.“

Teta Sylva pustila přehrávač cédéček a za okamžik se ozvala Dáda a všichni měli velice dobrou a slavnostní náladu. Děti se v bačkůrkách a modrých teplácích nebo zástěrkách seřadily u okýnka a první z nich si odnášely ke stolu podnos se snídaní. Mističku s ušlehaným tvarohovým krémem, hrnek kakaa a rohlík. Po snídani ale přijde něco lepšího! To věděl každý. Když se všichni sesedli okolo dlouhého nízkého stolu na malých židličkách a teta Jarka pomáhala těm nejmenším, postavila se teta Sylva do čela stolu a oznámila:

„Mám pro vás dnes dvě překvapení. Jednak mám pro vás další sloku naší bláznivé písničky...“ od stolu se ozvalo jásání a pokřik. „...a někdy během dopoledne se sem za námi přijdou podívat dva dospěláci. Bude to pán a paní, kteří jsou zvědaví, jak si tady vedeme. Chvilí tady mezi námi pobudou, možná budou s některými z vás mluvit, tak jako obvykle, budeme se chovat...“ „...slušněěě!“ napověděly jednohlasně děti. „Každý z vás bude mít umyté...“

„...rucéééé!“

„A umytý...“

„...obličéééj!“

„Tak je to správně. Možná budou chtít, abyste někdo něco zazpíval nebo řekl nějakou básničku, tak ji řeknete. Už víte jak to chodí, bude s nimi ještě někdo, kdo je bude doprovázet, tak žádné tahání o hračky

nebo pokřikování. Umíme se chovat všichni, tak ať si nepokazíte dojem.“

Radka věděla, že to bude nějaký táta s mámou a že by si mohli vybrat ji. Paní ředitelka s ní mluvila, vypisovala nějaké papíry a připustila, že možná se objeví nějakí rodiče, kteří se na ně přijdou podívat. Ale zrovna tak mluvila paní ředitelka i s Pětou, Vaškem a Monikou. Tak to nebylo jasné. Radka věděla, že jí to kazí ta jizva na pravé tváři. To zůstalo už natrvalo po cigaretě, kterou jí ve vzteku jednou dávno přiložila na obličej její opravdová maminka. Radka tehdy dlouho v postýlce brečela, protože byla počuraná. Docela nedávno jí to vyprávěla právě paní ředitelka. Že je spravedlivé, aby to věděla a že už je dost velká. Byla tam u nich doma tehdy nějaká oslava, kterou měli dospělí, a Radka pořád brečela. A ta její opravdová maminka byla nějaká opilá a tak se rozčílila, že přišla až k ní a tu cigaretu jí zhasla o obličej, to aby prý měla proč brečet. Někdo z té oslavy to viděl a nahlásil to. Tak proto prý je tady.

To popálení dávno nebolí, ale jizva tam už zůstala. To nevádí, bude natočená k těm novým lidem, co se přijdou na ně podívat, pořád jenom tou druhou zdravou tváří a oni nic neuvidí. A kdyby se náhodou k nim musela otočit, tak to je lehké, prostě si položí dlaň na tvář, jakože se třeba zrovna škrábe. A je to.

„Kdo chce slyšet další sloku do naší písničky?“ nad nízkým dlouhým stolem zaznělo společné: „Jáááá“ a teta Sylva se smála. Pak přešla ke klavíru a spustila:

*„Medvěd si chtěl zatancovat
na svém nočním stolku,
motal se jak pytel brambor,
šláp do mísy vdolků.“*

*Vyválel se ještě v medu,
pak si lehl do peří,
posypal se ještě cukrem,
kdo nechce, ať nevěří.“*

Děti se smály, až měly co dělat, aby se udržely na židličkách. To byly pořádné narozeniny! Vypadalo to na velice krásný a výjimečný den. Narozeniny a k tomu ještě přijdou ti dva dospělí. Nakonec, i kdyby si nevybrali Radku, tak to nevádí. Tím by se její naděje zvýšila na příště.

Bylo krátce před jedenáctou hodinou, oslava už sice skončila, ale výbornou a rozesmátou náladu měli všichni pořád. Tety Sylva a Jarka s nimi hrály šoupačku. Velice jednoduchá hra s míčem, ale je u toho legrace. Děti se smí po parketách pohybovat jenom v sedě a před sebou se snaží dotlačit míč na druhou stranu herny. Nikdo si nesmí stoupnout, to by pak bylo lehké a už by to nebyla legrace. Všichni se šoupají po zemi a smějí se, jak míč neposlouchá.

Zazvonil zvonek.

To jsou oni. Nějaký táta s mámou se přišli podívat. A oni zrovna hrají šoupačku, takovou směšnou hru! Děti ztichly, seděly na zemi, nechaly míč zakoulet se stranou a podívaly se ke dveřím. Za malou chvíli vešla paní ředitelka, spolu s ní ještě jedna paní s papíry v ruce a za ní vysoký pán v saku a vedle něj mladá paní v tmavě modrém kabátě. Radka si říkala, že to by možná byli dobří rodiče. Ten pán se moc neusmívá, ale ta maminka ano. Děti se tiše a pozorně dívaly na nově příchozí dospělé lidi.

Promluvila paní ředitelka:

„Tak co děti, pozdravíme?“

„Dooobryyy deeeen.“ A opět ticho. Pak promluvila ta cizí paní, co s nimi šla:

„Dnes se na vás přišel podívat tady pan Tomín a paní Tomínová. Radce bušilo srdce. Třeba si ji vyberou. Sedla si stranou tak, aby nebylo vidět tu pitomou jizvu. Kdyby ji tak tou cigaretou tehdy aspoň spálila někde, kde by to nebylo hned vidět. Nastavovala levou tvář a oči měla stočené doleva do očních koutků, aby ani trochu z té jizvy nebylo vidět.

Ti dospělí mluvili mezi sebou, občas k někomu předřepili a na něco se zeptali. Radka se pořád natáčela levou tváří, ale snažila se být jim stále nablízku. Vypadali sympaticky a příjemně. Ten pán nebyl tak vážný, jak se zdálo. Mluvili mezi sebou, pak s tou cizí paní, potom s paní ředitelkou a pak se rozloučili a z herny odešli.

Teta Sylva a teta Jarka si pomalu zase začaly hrát, ale moc nemluvily. Taky byly zvědavé, co se dál bude dít.

Asi za deset minut se znovu otevřely dveře a vstoupila paní ředitelka.

„Moničko, můžeš sem za námi na chvíli?“ Bylo to jasné.

Tak třeba příště.

Vykročit

Od rána lilo, jako by obloha vymývala svá mračna. Ivo si vzal v laboratoři volno a Mahagon ten den neúřadoval. Inženýr Korn dal všem třídní neplacené volno. Takové bylo jeho rozhodnutí pro bezprostřední finanční zotavení a pravděpodobně nejšetrnější k zaměstnancům družstva. Až na ten déšť byla ta říjnová středa velmi vhodná pro první otevření dveří.

„Tak jenom pro pořádek,“ křičel proti dešti tak, aby ho slyšela i přes ohrnutý límec, „to umělé je zavrženo?“

„Určitě. Nechytne se to. To mi vysvětlil Plachý.“ Ivo jen přikývl a chytil ji kolem ramen.

„Tady za rohem.“ Odbočili a nápor deště polevil. Renata mohla sklopit límec a otočila se na svého muže. To jen proto, aby v jeho pohledu našla podporu.

Když vstoupili do chodby, crčelo z obou, jako by prošli kašnou..

„Tudy, Renatko,“ Ivo dobře vnímal, že jeho žena cítí jakési provinění. Jako by to celé byla její vina. Věděl, že to tak chápe. Měl zato, že nejlepší bude, když to nebude nijak zkoumat a překrývat sametem. Vlastně se jí ani nedivil. Ne snad proto, že by to cítil podobně, ale dovedl se do ní vžít. Taky by se cítil provinile, kdyby to bylo z jeho strany. Ale copak si člověk něco takového vybírá schválně? Každému padne nějaký los.

„Moc útulně to tady nevypadá,“ šeptala Renata, „nepůjdeme jinam?“ Sňala si z očí brýle a začala utírat jejich skla.

„Nejdřív na kávičku?“

„Nemám tušení, co nás čeká.“ Pevně mu tiskla ruku, když se posadili na lavici pod kopii Rabasova zátiší.

„Ať je to co je to, Renato, na konci budeme... budeme kompletní.“

„Já si to nedovedu vůbec představit. Ty tomu doopravdy věříš?“

„Co by ne?“ Jeho vlastní hlas mu najednou zněl cize, jako vypůjčený. Jako by nebyl ani sám v sobě přítomen. Šlo o tak velkou věc a najednou tady oba sedí před dveřmi sociálního odboru a čekají na něco tak velkolepého, že jim to bere dech, a tak obrovského, že nedokážou dohlédnout. Seděli svorně vedle sebe a cítili se malinkatí. Majestátní dveře, na nich mosazné úřední vizitky a kancelářské ticho.

Otevřely se vysoké, dvoukřídlé dveře a vystoupila brýlatá osoba v hnědých šatech, s vlasy načesanými nahoru a dozadu.

„Znamenáčkovi?“

„Ano, já jsem Znamenáček a tady to je moje žena,“ Ivo uctivě vstal ze židle a choval se trochu jako malý kluk. Vždyť nic neprovedl!

„Pojďte dál,“ vyzvala je tónem, jaký slýcháme z předmluvených telefonních automatů. „Jmenuji se Šeberová,“ nabídla ruku k podání.

„Tady to je moje žena Renata a já jsem Znamenáček. Ivo. Ivo Znamenáček.“ Opakoval a pevně stiskl ruku úřednici, zatímco ona se nepřestala dívat do jeho očí. Obešla stůl a usedla do široké židle.

„Posadte se,“ žena se tvářila vážně, v brýlích se jí zrcadlily papíry rozeseté po desce stolu, „máme zde písemné vyrozumění o vašem zájmu o osvojení.“ Iva napadlo, proč to nemůže říct jednoduše. Spolkl ale své pocity. Nejsou tady proto, aby hodnotili úřednici. Zády k nim seděla u jiného psacího stolu ještě jedna pracovnice, která vytrvale ťukala do klávesnice. Na manžele Znamenáčkovy se ani neotočila.

„Ano, ano. Chtěli bychom. Zdá se, že sami nemůžeme mít vlastní, tak jsme si mysleli, že bychom zažádali o osvojení.“ Mluvil tiše. Žena si přidržela postranici brýlí a soustředěně se zadívala na Znamenáčka. Pozorně poslouchala každé jeho slovo a bylo zřejmé, že současně si o něm vytváří předběžný obraz. Pověstný první dojem.

„Rozumím. Jste v tomto zájmu zajedno?“ Byla věcná, působila chladně, téměř odmítavě. Jenomže teď si Ivo uvědomil, že je vlastně na straně dítěte. Každého a kteréhokoli. Je na stráži pro ty, kteří tu možnost nemají a sami se bránit nemohou. Pravděpodobně viděla už všelijakou chásku. Asi nemůže být měkká jako dortík.

„Jsme, paní Šeberová,“ promluvila Renata. Přísná úřednice se odmlčela. Jako by pronikala pohledem hluboko do podvědomí obou rozpačitých manželů, sledujíc každé jejich hnutí. Neomylně cítili,

že jsou před ní dokonale vyslečeni a ona si čte každou jejich myšlenku. Třebaže to působilo trochu děsivě, Ivovi začínal ten její přístup imponovat. Asi jsou na tom ty děti nakonec dobře, když je střeží taková zapálená žena.

„Tak to bychom měli,“ pronesla pomalu. Pohled pomalu stočila ke svým papírům a k překvapení obou se ukázalo, že všechny dokumenty na stole se týkají právě Znamenáčkových.

„Budeme se vás muset zeptat na pár věcí. Proces může trvat řadu měsíců, záleží na okolnostech a na konkrétním případě. Jste na to připraveni?“

„Samozřejmě, ano.“ Odpověděla, možná až moc popuzeně Renata.

„Projdete řadou vyšetření a odborných posouzení, než dospějeme ke konečnému rozhodnutí, které může být odlišné od vaší představy.“ Teď Znamenáčkovi neodpovídali. Co když se najde něco, co je postaví mimo hru? Jsou schopni úspěšně projít sítí otázek a vyšetření? Renata pod deskou stolu sevřela Ivovu ruku. Ten se na ni podíval s ujištěním v očích. S ujištěním, o němž sám nebyl přesvědčen.

„Mám tady pár formulářů, které bude potřeba pro začátek vyplnit. Později dohodneme termíny různých vyšetření a velmi osobních pohovorů.“

„Musí to být? Nelze to nějak urychlit?“ To říkat neměl.

„Prosím?“ paní Šeberová se zeptala klidně, ale v tónu hlasu zaznělo varování. Udělala si dlouhou poznámku na dva řádky do notesu. Ten opět zavřela.

„Myslel jsem, že bychom všechny pohovory a vyšetření podstoupili velmi rádi v co nejkratší době, pokud to samozřejmě je možné a pokud to zákon dovoluje.“

„Jaký zákon máte na mysli?“

„Ten... ten, co k tomu patří.“ Teď by se nejraději neviděl.

Kazí to. Zbytečně to komplikuje a zamotává.

„Dívali jste se na příslušnou platnou legislativu?“

„My jsme...“ snažila se zachránit situaci Renata, „my jsme tuto oblast chtěli ponechat odborníkům. My bychom chtěli adoptovat dítě.“

„Vím. Nesmíte se na nás hněvat. Rodičům jde v mnoha případech o řešení jejich vlastního problému, zatímco nám jde v plných sto procentech o zájem dítěte. Bez výjimky.“ Ivo cítil potřebu se ohradit.

„Myslíte, že když někdo řeší svůj problém, je předem zavrženíhodný?“

„Pane, motivace jsou různé. Proto ty otázky. Proto ta vyšetření a proto ty pohovory. Dovolte, abych vás upozornila na to, že i přístup k administrativnímu procesu je pro nás jistou výpovědí.“ Opět si chytila postranici brýlí a ostře se na Znamenáčka podívala. Přibila ho v opěradle křesla do nehybnosti. V té bezbrannosti ho napadlo, že by vlastně chtěl mít takovou persónu na své straně. Najednou ji viděl, jak odhodlaná stojí v čele armády malých kojenců, batolat a bezbranných předškoláků. Vypadá nepřístupně a nebezpečně. Asi je pak dobře být dítětem za jejími zády.

„My bychom neradi vyvolali dojem, že jsme nevhodní uchazeči,“ hlesla Renata. Cítila, že jejich loďka se nebezpečně rozhoupala. Zdálo se však, že každé slovo, které pleskli na desku stolu před tu osobu, se obrátilo v nový šrapnel.

„Paní Znamenáčková. Nikdo z těch, kteří tady přede mnou seděli, nechtěl vyvolat nepříznivý dojem. Přesto ho někteří vyvolali.“ Dlouze se dívala na vylekanou Renatu. Jedinou jistotou pro ni teď byla ruka jejího muže, kterou drtila ve své dlani.

„Kde bychom měli začít?“ zeptal se Ivo.

„Správně. Kde byste měli začít. Některé základní otázky vám položím hned.“ Prolistovala formuláře, odsunula klávesnici počítače a vzala do ruky plnicí pero. „Tady mi vyplňte vaše jména a adresu. Pro začátek.“

To vypadalo slibně. Pár demografických údajů, to je pochopitelné. Ivo přitáhl k sobě formuláře a z náprsní kapsy bundy propisovačku.

„Prosím, pište čitelně hůlkovým písmem. Pokud nebudete něčemu rozumět, zeptejte se dřív, než začnete něco psát.“ Jako učitelka. „Pak tady sem vepište věk, stav, vzdělání, a sem potom čistý měsíční příjem a zaměstnání.“

Oba manželé se na sebe podívali, ale neodvážili se k žádnému komentáři.

„Nemusíte vyplnit všechno hned. Rozmyslete si každou položku, jde o podklady, které budou spoluurčovat konečné rozhodnutí soudu. Tady sem pak vyplňte náboženské vyznání, zájmy, zda jste členem nějaké organizace nebo sdružení, jste-li členy některé politické strany a taky uveďte, zda jste někdy pracovali s dětmi.“

„To je skutečně podstatné?“ neubráníl se Znamenáček.

„Myslíte, že není?“ Položila ruku na formulář, jako by ho chtěla vzít zpět.

„Nevím, zdá se mi to příliš podrobné. Jsme... nezlobte se, jsme manželský pár, který chce mít děti, jako je mají ostatní.“ Nastalo ticho. Paní Šeberová si pomalu přitahovala formuláře zpět k sobě a v očích se jí zažehly zvláštní plamínky. Navázala chladně výčtem dalších kamínků z té laviny.

„Během procesu, který jak jsem uvedla, bude trvat řadu měsíců, bude třeba znát vaši zdravotní anamnézu a uvést veškerá závažnější onemocnění,

kteřá se vyskytla i v širší rodině, také úrazy, bude třeba uvést užívání léků a chronické zdravotní problémy...”

„...moment... to snad...”

„...dále údaje o vašich rodičích, pokud zemřeli tak i příčinu úmrtí, rovněž takto podrobné údaje o vašich sourozencích, jejich počet a věkové rozdíly...”

„Nezlobte se,” Ivo začal odsouvat formuláře, „to se mi zdá přehnané, to je snad trochu... já chápu, že je třeba něco o potenciálních rodičích vědět, ale...” Paní Šeberová otevřela svůj notes a napsala opět svou dlouhou dvouřádkovou poznámku. Pak pokračovala nelítostně dál.

„Tytěž údaje je třeba uvést u obou rodičů a pokud jde o váš vztah, je třeba rozepsat se o délce vašeho vztahu, době společného soužití před uzavřením sňatku a případně předchozí svazky, pokud se tyto svazky rozpadly, tedy rozepsat proč a z iniciativy kterého z partnerů.”

Ivo se rezignovaně opřel v židli a zdálo se, že přestal poslouchat ten drtící přívál. Paní Šeberová s chutí pokračovala, zatímco si formuláře sklepla do úhledné hraničky a položila na svou stranu stolu.

„Podstatné jsou vaše bytové poměry, vybavení domácnosti a po těchto základních formálních úvodních informacích bychom přistoupili k vlastním pohovorům. Pak bude vaše žádost spolu s dalšími relevantními podklady předložena soudu a ten vydá rozhodnutí.”

Zaklesla si prsty a sledovala účet v pohledu obou žadatelů.

„Tak děkujeme, paní Šeberová. My si to ještě všechno rozmyslíme,” uzavřela odevzdaně Renata a oba dva se chabě zvedli ze židlí. Mlčky se obrátili ke dveřím. Vzali za kliku a ještě se otočili. Za stolem

seděla paní Šeberová a měli dojem, že je velmi vážná. Snad zklamaná. Je to možné? Ale oni přece neřekli, že ne.

„Na shledanou.“ Nakvašeně po ní hodil Ivo, aniž jí věnoval pohled.

„Děkujeme, na shledanou,“ otráveně zahuhlala Renata.

Paní Šeberová jen pokývala hlavou a zavřela složku.. Vyšli ven do prudkého deště, který je přinutil zase si ohnout límce.

Na sále

„Pane doktore, už je tady.“

„Ta, co jede tím taxíkem?“

„Ano, ta, co volala.“

„Děkuju, hned jsem tam. Dovezte ji zatím na sál. Dejte ji na monitor, vezměte laboratoř, já ji napíchnu, ať ji máme na žíle. Připravte mi zatím fyziolog, dál uvidíme. Děkuji vám.“ Položil telefon, dálkově vypnul televizor, ještě si vzal pár kuliček vinných hroznů, pověsil fonendoskop kolem krku, přehodil bílý plášť a opustil lékařský pokoj. Prošel dlouhou chodbou až za dveře, které vedly na porodní sál.

„Tak jak jsme na tom, Jitko?“ oslovil porodní asistentku.

„Sedmnáct let, primigravida nullipara, nikde nebyla v evidenci, žádný ultrazvuk. Voda jí odtekla večer, je plně dilatovaná, kontrakce každé tři až čtyři minuty, plod akce sto osmnáct, už jsem poslala do laboratoře na vyšetření krevní plyny. Chcete ještě něco?“

„Ne, ne, to je perfektní.“ Obrátil se k umývadlu a začal si drhnout kartáčkem ruce, „takže kolikátý je to týden, to nevíme?“

„Nevíme, pane doktore,“ sestra ztlumila hlas, „nikdo o graviditě nevěděl. Tajila to.“

„Hmm. Tak se do toho dáme,“ natáhl si gumové rukavice a obrátil se na ozářené porodní lůžko. Na něm ležela s pokrčenými koleny mladá dívka, která si přidržovala u obličeje kyslíkovou masku. Lékař loktem lehce odtlačil koleno rodičky a nahlédl na postup porodu.

„Slečno Kalábová, slyšíte mě? Už na nás vykukuje hlavička. Jitko, podejte mi, prosím, fetální elektrodu, chytíme si akci.“ Sestra mu podala malý klip na jemném drátku.

Obě ruce teď měl od loktů vztyčené vzhůru a oslovil opět mladou nastávající maminku: „Slečno Kalábová, až ucítíte zase kontrakci, tak...”

„Už, už je to... už to jde...”

„Výborně,” loktem opět odtlačoval koleno rodičky a dvěma prsty teď objel vnitřní stranu porodního kanálu, „a teď pěkně zatlačte, už je to na cestě. Dvě kontrakce a máme tady miminko.”

„...já nechci, já nechci...” brečela mladá maminka a předloktím si zakrývala oči.

„To nám řeknete potom, teď hlavně tlačte. Nic jiného po vás nechceme, jenom tlačte. Dokud máte stahy, tak tlačte.”

„Ano, ano,” řekla poslušně a snažila se plnit pokyny. Z porodních cest hledělo malé temeno, hustě porostlé mokřými černými vlásy, přilepenými teď na temně červenou pokožku. V tomto okamžiku už bylo znát, jak je hlavička postavená.

„A ještě tlačíme, maminko, ještě, dokud máme kontrakci.“ Bylo půl druhé v noci. V čele porodního lůžka stála připravená novorozenecká sestra s vyhřátými sterilními plenkami přes ruce. Za ní vedle stěny sálu malý box pro ošetření novorozence, vyhříváný zdola i shora a po ruce laryngoskop pro případnou intubaci s několika kanylami, hned vedle centrální vývod kyslíku, malá police s ampulemi a instrumenty pro intravenózní přístup. Všechno bylo připraveno a na svém místě. Mladá rodička teď odpočívala, držela si u obličeje přívod kyslíku a tiše plakala. Lékař klidným tichým hlasem dával pokyny porodní asistentce.

„Až vám řeknu, Jitko, tak mi podejte ty nůžky. Sřihneme si to. Myslím, že teď už budeme mít caparta venku. Máte pupečnickové klipy?”

„Tady jsou,” stejně klidně odpovídala sestra.

„Zase, zase, pane doktore...“ promluvila maminka, pustila z ruky kyslík a pevně se chytila postranic postele.

„Tak prima. Jedeme do finále, maminko. Zatlačte, hezky zatlačte... ano, to je ono... Jitko, ty nůžky...“ obratně založil pod vnitřní stranu napjaté blány ukazovák a prostředník, tak, aby chránil hlavičku a krátce stříhl. Odložil nůžky a dlaní podpíral rychle postupující hlavičku. „Tlačíme, maminko, tlačíme...“ Vyjela celá hlavička s pomačkaným červeným obličejíkem a hned za ní jedno ramínko. Lékař malíkem zachytil drobné podpaží a hladce vyhoupl celé malé tělíčko. Spolu s ním vychrstlo na porodní lůžko trochu plodové vody.

„Jitko, pupečník...“ sestra zručně na dvou místech chytila do zvláštních sponek modravý provazec pupečníku a lékař mezi nimi stříhl. Novorozenecká sestra převzala červené, pomačkané miminko do vyhrátých plenek. Začalo křičet hned. Pohybovalo drobnými prstíky a mlelo nožkami na všechny strany. Chlapeček. Hned začal obloukem čurat. „Tak aspoň víme, co si o nás myslí,“ řekl lékař, „moc pěkné!“

Dětská sestra uložila chlapečka na teplou plochu Baby-Thermu a provedla zběžné ošetření. Miminko nevyžadovalo žádnou zvláštní péči, hlásilo se do života velice rozhodně a odhodlaně. Pokaždé, když otírala mokrou pokožku právě nového člověka, vždycky se mimoděk zamýšlela nad tím, jak budou vypadat ty dlouhé roky před ním. Kde bude za pět let a kde bude, až mu bude padesát? Jaký život bude žít? Jaké dovednosti získá a v čem bude znalec? Bude umět hrát na nějaký hudební nástroj? Kudy ho povedou jeho cesty? Zatím je to tvoreček s

červeným pomačkaným obličejíčkem a mrňavými prstíky.

Zabalila ho do plenek, že mu z nich vyhlížel právě jenom ten malý obličej a přistoupila k mladé mamince.

„Tak maminko, máte krásného chlapečka, váží tři kila a osm set šedesát gramů a měří čtyřicet sedm centimetrů. Je to chlapák, jak má být, vypadá to, že mu nic nechybí. Jakkpak se bude jmenovat?“

„Já ho nechci.“ Řekla tiše. Lékař pootevřel ústa a zdrceně se podíval na obě dvě sestry. Bylo ticho.

„Vy ho nechcete?“ ujišťovala se dětská sestra.

„Ne. Neukazujte mi ho,“ zakrývala si dlaní obličej. Nemohla vidět lékaře, který sevřel pevně rty, kroutil hlavou a zrudl.

„Vy jste tak opravdu rozhodnutá?“ ptala se porodní asistentka. Mladá maminka se hlasitě rozbřečela, neodpovídala, jenom přikyvovala hlavou.

Novorozenecká sestra vzala chlapečka v plenkách do náruče a nesla ho dlouhou chodbou na novorozenecké oddělení.

Mahagon

„Ahoj holky!“ Marta s Andreou se na sebe podívaly v úžasu. Taková Renata nebývala nikdy a zejména ne poslední dobou. „Už nakupujete na Vánoce?“

„Tak trochu,“ připustila Andrea, „ještě je brzo a nevím moc, co bych měla komu dát.“

„Vodu po holení manželovi a chrastítka tomu mrňouskovi,“ zářila Renata, „naopak by to asi tvůj manžel nevzal.“

„Tak on je praštěnej dost, možná by se mu to tak líbilo,“ snažila se držet stejnou vlnu Andrea. Marta jen sledovala děj a snažila se rozšifrovat ten kód. K bádání jí ale moc času Renata nedopřála.

„A co ty? Budete doma malovat růžově, nebo modře?“ Znělo to křečovitě a strojeně. Za tím něco bylo.

„Zeleně. My to nebudeme vědět, až než mi to prozradí porodní bába.“

„A pak tapetu?“

„Třeba. Až to bude hotová věc.“ Ani jedna z nich nevěděla, jak mají reagovat. „Ale na Vánoce se těším, to určitě.“

„To jsem slyšela, že něčí babička chtěla všem rozdat vánoční blahopřání a přiložit tam peníze. K tomu jenom připsala ‚Kup si dárek sám‘. Chtěla si to usnadnit.“

„To není špatný nápad, já jsem to už vloni tak chtěla udělat.“

„Ano, jenomže ona tam zapomněla vložit ty peníze a tak rozeslala jenom tu výzvu. Dobrý, ne?“

„Vidíš a mám to vymyšlené. To je inspirace, Renato.“ Ať už v tom bylo cokoli, uvítaly, že Renata je taková, jaká je. Dopoledne plynulo snadno a všechny tři mrzelo, že jim předtím něco bránilo v takové pohodě.

„Renato, můžu se tě na něco zeptat?“ Bylo jen otázkou času, kdy tu otázku jedna z nich položí.

„Nejsi náhodou v tom?“

„Ne. Nejsem.“ To řekla vážně a mimo tu veselou notu.

„Promiň, já jsem myslela...“

„Ne. Ale je to něco jiného. My jsme si mysleli, že bychom si mohli nějaké dítě osvojit.“

„Já jsem si to myslela od začátku, Renato, ale netroufala jsem si to navrhnout,“ hlásila se o prvenství Andrea, „to je přesně to, co byste měli udělat.“

„My jsme byli na sociálce a zkusili do toho kousnout.“

„A co? Kluka, nebo holku?“

„Kdyby to bylo tak jednoduché,“ najednou se jim o tom tak snadno mluvilo, „nemáš tušení, kolik je s tím papírování. Otázky jak na místo tajného špióna. A to je ještě ani nezačalo. Chtějí vědět do pátého kolena, čím kdo stonal.“

„Já se jim ale zas tak moc nedivím,“ oponovala Marta, „kdejaké pako by si zažádalo, asi to je potřeba vědět. Když se na to podíváš z druhé strany, ty děti už tak mají na talíři těžko stravitelnou porci. A kdyby si je vzal někdo, kdo by jim ještě přidal, tak by to bylo peklo.“

„To já vím, my jsme o tom tak mluvili. Jenomže nikdo se neptá běžných manželů na takové věci. Kdybych neměla problém otěhotnět, tak bych nikdy nemusela vysvětlovat, proč si moje prababička namluvila pradědečka. To mi na tom vadí.“

„Tak teda co?“

„Uvažujeme o tom, ale trochu nás odrazuje ta cesta. Totiž pak by ještě následovaly pohovory. Jak dlouho o osvojení přemýšlíme. Kolik chceme mít dětí a jestli chceme takové, a nebo jiné etnikum, jestli chceme, nebo nechceme dítě se smyslovou vadou, a nebo huře vzdělatelné, tam je spousta otázek. Jaké

pohlaví, jestli chceme určitý vzhled a povahu a pak jestli máme zkušenosti s výchovou.“

„To je pecka, to jsem nevěděla, že je to tak složité. Takže jste to hodili za hlavu?“

„Nevím. Taky bys to možná hodila za hlavu. To pořád není konec. Budou se ptát, jak na tu myšlenku reaguje okolí. A jestli to chceme před okolím tajit, a nebo ne, a jestli to chceme tajit před dítětem. To ale my tak podrobně nevíme. Myslíme si, že tam je víc úřadování než čeho jiného. Prostě chceme mít dítě jako tisíce a miliony jiných rodin. A dělá se s tím takový cirkus.“

„Úřadování je se vším. Ani se ti nedivím, že vás to otrávil. Co na to říká Ivo?“

„Je naštvaný, že to je tak na dlouhé lokte a stejně to pak není jisté. Protože to rozhoduje soud a tak po celém tom pochodu mezi razítky se taky může stát, že prostě řeknou ne. Má to cenu?“

„To já nevím.“ Řekla Marta zvláštním tónem, „můžu ti něco říct? Ale ty se naštveš.“

„Nemůže mě už nic naštvat víc.“

„Já se jim na tom úřadě nedivím. Chápej je. Oni zase brání ty děti. Jim je to v zásadě jedno, jestli vám udělají dobře. Jim záleží na tom, aby udělali dobře těm dětem.“

Renata ale pokračovala, rozjetá tak, jak skončil jejich hovor na to téma u nich doma.

„Je to naše volba. Naše rozhodnutí a my si uvážíme, jestli ty papíry absolvovat chceme, a nebo ne. Po tom, co jsme zažili na tom úřadě, si myslíme, že dokážeme najít cestu k plnohodnotnému životu i bezdětní. Co na tom? To snad kvality člověku ještě neubírá.“

Potřebovala to všechno říct. Chtěla to říct a především se nevysloveně dožadovala jejich souhlasu. Moc si přála, aby obě dvě svorně zatleskaly jejímu postoji. Zřetelných ovací se ale nedočkala.

„Renato,“ začala nejistě Andrea, „to je jedna cesta, pokud vím. A, pokud chceš slyšet můj názor, tak ano, stojí to za to. Tam pak snad následuje nejdřív období zrušitelné a pak nezrušitelné. Možná to neříkám přesně, ale nějak tak to je.“

„Ano, je to tak. Ta doba se liší podle věku dítěte...“

„...jenomže pak existuje ještě možnost, že přímo kontaktuješ někoho, kdo se zřekne dítěte. Pak se tak dlouho čekat nemusí. Pokud se dohodnou všichni bez problému, asi je to rychlejší.“ Teď Renata zmlkla. Nevěděla o takové možnosti.

„Být tebou, zašla bych se zeptat ještě jinam. Víím, že existuje fond, který sleduje a stará se o děti opuštěné nebo vystavené nějakému riziku, týrané a ohrožené. Ti by věděli. Víc než my tady. Nakonec, všichni mají stejný zájem. I ta úřednice na té sociálce.“

„Co je to tady za babinec?“ zjišťoval inženýr Korn, jen otevřel dveře.

„To máte z toho, že tady máte baby. Snad byste tady nechtěl mít zachlapíno.“

„To si ještě rozmyslím. Jestli vás dámy neruším, mám tady další projekt, který by vás mohl zajímat.“

„Vy nás nerušíte nikdy. Přece ředitel nemůže rušit, že?“ přednesla divadelně Andrea a všichni se zasmáli.

„Myslím, že se na vás podívám pod lupou.“ Na stůl hodil desky a hned je otevřel. „Tady to je zakázka, která se mi líbí. Je to na několik měsíců a má to hlavu a patu.“

„A co to má být? Kde to vůbec je?“ zajímala se Renata.

„V Chrašticích. Částečně dřevotříska, taky ohýbané dřevo, jde o nábytek, který má více funkcí, docela se mi to líbí. Vtipné vyklápěcí stolky, výsuvné úložné prostory a navíc to vypadá pěkně. Je potřeba

udělat pro ně rozpočet a pokud s tím budou srozuměni, tak bychom se do toho pustili začátkem roku. Mohli bychom se do toho pustit i dřív, ale oni nechtějí žádné stavební a řemeslnické aktivity před Vánocemi.“ Obrátil několik stránek v deskách a ukázal na náčrt. „Tady tu stěnu, která, jak vidíte, jde podél celé místnosti až tady k oknu, tu bychom dokončili do konce ledna. Pak bychom navázali a pokračovali v herně. To je tady.“ Obrátil několik stránek a natočil celé desky tak, aby na ně trojice viděla.

„To vypadá slušně,“ souhlasila Andrea, „co k tomu budete chtít?“

„Podívejte se na to, potřebovali bychom zjistit, kolik jakého materiálu bude třeba, jak dlouho budou trvat práce na výrobě a s kolika řemeslníky to jsme schopni dát dohromady. To byste udělaly vy dvě a tady Marta by sehnala dodavatele a spočítala byste, jaké by byly mzdové výdaje pro ty pracovníky a pak jim to dáme. Doufám, že od toho necouvnu, líbí se mi to.“

„Takové věci už jsme dělali, pane inženýre.“

„Ano a ne, Renato. Pokud jde o závěsné panty a ty zašupovací kolejnice, to ano. Ale jde mi o ten účel. Já jsem se do toho jejich nápadu začel a vidím to docela jinak. Je to sestava pro dětský domov v Chrašticích. A pozoruhodné na tom je, že oni to vidí z pohledu dítěte. Z hlediska jeho potřeb a jeho zájmů. To totiž není tak obvyklé. Vtip je v tom, že situaci dospělého může řešit dospělý. Ovšem problém stojící před dítětem musí řešit zase jen dospělý.“ Podíval se na všechny tři, ale Renata zrudla v obličeji a vnímala ten postřeh velmi adresně.

Služba

Pro pana doktora Macha to vypadalo na poklidnou službu. Seděl pohodlně v křesle, v lékařském pokoji,

nohy natažené na židli před sebou a z talíře vedle sebe si bral olivy, nakrájenou čabajku a tvrdý sýr.

„Taky bych se tak neměl cpát,“ pomyslel si a na chvíli talíř odsunul. Díval se na televizi a užíval si předvánočního klidu. Za hodinku projde oddělení, udělá si vizitu a mohl by mít klid až do rána.

„Dospělá“ pohotovost obvykle odchytlí všechny případy, ale někdy přece jen pošle něco pediatrovi. To když se jedná o nějakou vyrážku nebo kojence či batole. Mach měl službu na dětském lůžkovém oddělení nemocnice a jako pediatr byl tedy velmi vhodným adresátem pro zapeklité případy, na které si dospělák netroufne.

Sáhl po dálkovém přepínači, aby prošel všechny programy, uvažoval taky o založení filmu na DVD, když zazvonil telefon.

„Pane doktore, máme tady příjem. Můžete sem přijít na ambulanci?“

„Hned mě tam máte.“ Zvedl se a byl tak trochu rád, že mu uteče čas.

Chodby nemocnice už byly vánočně ozdobené a každý měl náladu natěšenou předvánočním napětím. Děti vnímaly ten zvláštní magický čas velice přesně a neomylně.

„Tak koho tady máme?“ hlaholil zvesela Mach, jen otevřel dveře. Na židličce seděl asi sedmiletý kluk, velmi vážně se tvářící. Doktor Mach nejdříve ani nepostřehl, že hned za dveřmi stojí nehybně muž. Nebyl to nikdo místní, museli přijet za někým na návštěvu.

„Copak ti schází?“ místo chlapce odpověděl muž.

„Uhodil se o ústřední topení.“

„Ty jsi upadl?“ ptal se opět kluka na židli, ale ten mlčel.

„Ano, běžel a upadl.“

„Tak se mi ukaž, ať se podíváme, co máme za lapálii.

Jak se jmenuješ?“ Promluvil však opět otec.

„Jiří.“

„Ty jsi Jirka?“ navazoval kontakt doktor Mach, „a jestlipak se těšíš na Vánoce?“

„Ano, těší se.“ Odpověděl muž, stojící za zády doktora Macha. Chlapec mlčel.

„Můžeš mi ukázat, co se ti to stalo?“

„Já vám to ukážu.“ Nabídl se otec a vyhrnul klukovi tričko. Na zádech tak odhalil několik modrých pruhů, zřetelně starších i novějších hematomů.

„Jak jsi spadl na to topení?“

„Prostě běžel...“

„...moment. Já chci, aby mi to řekl on sám.“

„Proč? Já vám to řeknu přesně. Co chcete od sedmiletého kluka?“

„Jestli chcete, můžete si sednout do chodby, budeme hned hotovi.“

„To mě vyháníte? Kluka máme velmi rádi a nechci, aby byl někde sám. Nebo s nějakým doktorem.“

„V pořádku. Tak si sedněte tady a já chlapce vyšetřím. Co vás sem přivedlo?“

„Nemohl dýchat a chvíli ležel bez hnutí. To, jak spadl na to topení.“

„A kdy se to stalo?“

„Nesleduji přesně čas. Prostě už jsme tady, tak ho vyšetřete a jsme hotovi.“

„Rozumím, musím ho ale vidět celého.“

„Proč byste měl vidět celé dítě, když úraz má zde?“

„Protože tak to u lékaře už chodí. Taky budeme muset vzít nějaká laboratorní vyšetření, možná i rentgen, když se tak uhodil.“ Doktor Mach pootevřel dveře do chodby a zavolal:

„Sestřičko, prosím, pojdte sem.“

„O co jde?“ zjišťoval otec.

„O nic. Chci chlapce vyšetřit,“ usmíval se Mach.

„Vy jste ho ještě nevyšetřil?“ Mach neodpověděl a svlékl celé tričko přes paže a rychle stáhl chlapci kalhoty. Zůstal tam stát v trenýrkách a kalhotách spuštěných až ke kotníkům.

„Co to děláte? Budu si na vás stěžovat! Kde je primář? Okamžitě беру сына zpět a odmítám jakékoli vaše vyšetření.“

Otevřely se dveře a vstoupila sestra.

„Budu potřebovat tady tyto laboratorní testy, buďte tak hodná a připravte mi to.“ Vzal ze stolku žádanku, otočil se zády k muži, rychle něco napsal a podal žádanku sestře. Doslova ji vytlačil z ambulance.

„A jak se mu stalo tady to?“ Ukázal na podlitiny na stehnech a lýtkách. Některé staré, hojící se, jiné zřetelně čerstvé.

„Hraje si a věčně padá, toho kluka neuhlídáte.“

„To jsou ti kluci. Já vím. Budeme ho muset ošetřit a taky udělat rentgen.“ Chlapec nepromluvil ani slovo.

„Na to my nemáme čas. Jestli klukovi nic není, tak jsme tady hotovi. Jenom ztrácíme čas.“

V tom okamžiku ze sesterny dětského oddělení volala sestra a ve zkratce vysvětlovala, co viděla a co jí chtěl naznačit doktor Mach. Jen aby přijeli včas.

„To je běžná rutina, chci jenom dokončit vyšetření a taky vzít nějaká laboratorní vyšetření a můžete jít.“ Mach mluvil klidně a zvolna.

„Doktore, vy se mi nelíbíte. Jdeme. Odmítám jakýkoli váš zásah.“

„Uklidněte se, tady jste v nemocnici...“

„Nemám zájem o vaše kecy. Já vím moc dobře, kde jsem.“ Natáhl se k chlapci a pevně mu sevřel zápěstí.

Kluk zaťal zuby, ale ani nekvíkl. Otec s ním zacloumal, sebral z vyšetřovacího lůžka tričko, spěšně chlapce oblékl a táhl ho ke dveřím. Mach mu zastoupil cestu.

„Zůstanete tady. I s dítětem.“ Muž sáhl na kliku a trhnutím otevřel dveře. Srazil Macha křídlem dveří a vyvlekl kluka do chodby. Mach se zvedl ze země a rozběhl se chodbou za ním. Muž mu přirazil na obličej dvoukřídle dveře vedoucí ven do zasněženého večera. Mach s nimi chvíli zápolil, než se mu je podařilo otevřít a vyběhnout ven.

Před nemocnicí parkovalo několik vozů, mezi nimiž se doktor Mach snažil zorientovat. Vtom jeden z vozů vyrazil a rychle opustil parkoviště. Tmavý, snad černý, možná tmavě modrý, značku těžko odhadnout, vůz byl hodně zasněžený.

Před zatáčkou rozsvítil dvě brzdová světla a rychle odbočil. Pak bylo ticho.

Návštěva

„Tak sláva! Člověk vás nevidí jindy než o Vánocích,“ radostně vítal svého bratra Ivo, „Znamenáčkovi jsou zase jednou pohromadě!“

„Přijeli jsme čistě proto, abychom věděli, jestli Renata stále tak dobře peče vanilkové rohlíčky.“

„A vezete štrúdl?“ opětoval Ivo.

„Snad ano,“ smála se jeho žena, „jestli nám ho cestou nevyjedli lupiči.“

„Sem s tím a vyprávějte. Vyprávějte ale pomalu, abyste neviděli, jak polykám ten štrúdl.“

„To je dobře, že jste tady,“ měla radost Renata, „a kde máte kluky?“

„Už se hrnou, však slyšíš.“ Domem se ozýval lomoz, jak se oba dva hrnuli nahoru po schodech, aby každý z nich byl první.

„Tak už je tady máme. To je živelná kalamita!“

„Kluci, kluci. Ukázněte se trochu,“ snažila se Petra Znamenáčková uklidnit ten nápor.

„Tak je pustíme ven, ne?“

„Do tmy by tam snad být mohli. Jenom tady před domem.“

Tam se jim nemá co stát,“ rozhodl strejda Ivo.

„Můžeme mít sáně?“

„Ale kluci, my přece sáně nemáme. Jděte si ven a třeba se koulujte. Nebo můžete postavit sněhulajdu. Vezměte si tady od tety Renaty nějaké to cukroví.“

„...ano,“ valili se oba dva s vykulenýma očima do kuchyně.

„Pomalů, vy jste jak na gumu! Vezměte si a můžete jít ven. Buďte ale jenom tady, ať na vás vidíme z balkonu.“ To už ale neslyšeli a dusali chodbou ven.

„Jak je můžete uřídít?“ ptala se Renata.

„Oni řídí nás,“ smál se Radek, „od rána do večera a potom ještě v noci. Jinak ne.“

„Petro, to máš tak i na tom oddělení? Děláš tam ještě?“

„Myslíš v nemocnici? Jasně, že tam dělám.“

„To ti musí lézt na mozek, ne?“

„Tam jsou všichni utápnutí. Protože jsou nemocní. Ale bývá tam s nimi i sranda, i když jsou nemocní,“
rozpovídala se Petra. „Někdy tak, jindy zase jinak. Třeba i smutně...“

„Na to bych asi nervy neměla. Právě na to tvoje smutně.“ Petra zvažněla a pokračovala, „...já jsem to říkala už Radkovi. Jsem toho pořád plná a musím na to myslet dokola a pořád.“ Napila se vína a pokračovala, „tam ti přišel chlap, na první pohled vypadal docela slušně. Přivedl chlapce a prý spadl na radiátor ústředního topení. Tak jsem se toho kluka zeptala, jak se mu to stalo a ten jeho otec mě okřikl jako malou holku. Prý spěchá a že chce rychle mluvit s lékařem. Tak jsem zavolala Macha, a pak se z toho vyklubalo něco, co mě straší.“

Popsala celou událost, vylíčila, jak jí doktor Mach předal moták s pokynem, aby zavolala policii a jaké podlitiny měl ten kluk po těle.

„A on utekl?“ zděšeně se ubezpečovala Renata.

„Utekl. Minutu před tím, než přijeli. Mach byl z toho taky úplně mimo. Vyčítá si, že je nezadržel.“

„Nemá si co vyčítat.“

„Já vím, on pak volal na ten fond, co se stará o takové děti a vyhledává ty případy. Tam mu řekli, že těch případů jsou desítky tisíc. Unikají evidenci a prostě o nich nikdo neví. A nebo pokud ví, tak třeba mlčí. Rozumíš, to byly rány od řemene a jakoby od nějaké tyče. Mach říkal, že to asi ten chlap přehnal a chlapec ztratil vědomí. Tak se polekal a chtěl se vyhnout problému, kdyby to náhodou kluk nepřežil. Pak ale viděl, že to asi přežije, tak s ním utekl.“

„To mi řekni, jak takoví lidi můžou existovat?“

„Přesně na to jsem se zeptala i doktora Macha. A ten mi řekl, že existují právě tak jako ti, kteří na to kašlou.“

„Tak já ochutnám ten štrúdl.“

„Jen do toho, Ivo. Stejně jsem ho pekla pro tebe.“

Zábava ale povadla. Visel nad nimi mrak, do kterého nikdo nechtěl šťourat.

„Přivezli jsme nějaké fotky z léta. Ještě jste je neviděli.

To je z toho Bavorska.“ Petra sáhla do tašky a na stůl položila balíček fotografií, „moment, podívám se na kluky.“ Přešla k oknu a hlásila, „ti tam mají povyražení, uválení od sněhu, těm nic nechybí.“ Vrátila se ke stolku a otevřela balíček s fotografiemi.

Ivo a Renata je prohlíželi bez zvláštního zájmu. Ne že by fotografie nechtěli vidět, ale vracelo se jim několik obrazů z příběhu, který vyslechli.

Bez souvislosti a jako zčista jasna Ivo pronesl:

„Všechno je to jinak a já jsem blbej.“

„To je něco nového?“ Vyhodnotil výrok jeho bratr Radek.

„Renato. Tímto ti oznamuju, že do toho chci jít. Že ta Šeberová má pravdu. My si najdeme někoho, kdo to potřebuje, kdo čeká a kdo jinak třeba naději nemá.“

„Počkej, co myslíš?“ Radek s Petrou hleděli střídavě na oba dva a cítili, že se něco dějinného odehrává právě teď, před jejich očima.

„Nechci řešit otázku nás dvou, ale spíš nějakého takového kluka, jak vyprávěla tady Petra. Nebo holky.

Vytáhnout je z toho. Já už vím, proč oni tam chtějí vědět, jakou má člověk k tomu motivaci. To není špatné. To vůbec není špatné!“ Vstal z křesla a pozvedl sklenku vína. „Připíjím na setkání.“

„Na setkání?“ ujasňoval si Radek.

„Na setkání s možností takovou věc udělat. Nechci, abychom vypadali jako dobrý kouzelný dědoušek a

bábinka z pohádky, aby nás někdo plácal po zádech nebo abychom měli dobrý pocit, že si teď už nikdo nemyslí, že nemůžeme mít děti. Chci, abychom to udělali proto, protože oni to udělat nemohou. Tak je to.“

„Já jsem pro, Ivo. Tak na to setkání, když jsi to tak nazval.“

Jsem pro a už to tak zůstane,“ řekla Renata.

„Jestli to tak myslíte, vy dva, tak byste měli ještě něco vědět,“ hlásila se Petra, „menší naději dostat se do rodiny mají děti starší. Nebo nějak komplikované. Tam zamiřte a nemusí to snad ani trvat tak dlouho.“

Cesta

„Něco vám řeknu, paní Znamenáčková. Lidi, co vidět nechtějí, tak nevidí.“ Pan Hašek, sociální pracovník, při řízení pouštěl volant, otáčel se dozadu a rozkládal rukama a to Renatě nedělalo dobře. Ivo, třebaže taky seděl vzadu, měl sto chutí ten volant chytit a řídit ve chvílích jeho vášnivé gestikulace za něj. „To máte jako s těma bezdomovcema. To si nikdo neřekne, že zítra to může být on. Stačí tak málo! A s těma dětma? Ještě víc. To se každý na chvilku ustrne a hotovo. Šmytec.“

„Možná to je dobře, že máme takovou možnost.“

„Co myslíte?“

„Že máme možnost nějakému tomu dítěti změnit jeho život.“

„Jednomu.“ Zvedl palec od volantu. Renata si pomyslela, kdyby těch dětí měl na prstech ukázat deset, zase by neřídil.

„Věřte, nebo ne. Jedno až dvě procenta všech dětí jsou děti týrané nebo zneužívané. To je dvacet až čtyřicet tisíc dětí! Jenom tady! Víte, co to je? Nikdo o

tom neví. Ano, paní Znamenáčková, jsou všude kolem nás.“

Rozohnil se tak, jako by to snad byla její vina. Ještě něco brumlal sám pro sebe, ale aspoň už pořádně držel volant.

V rukou měli seznam dětí, které splňovaly hned několik podmínek. Byly právně volné a jejich rodiče vydali souhlas s přímou adopcí konkrétní rodině. Kromě toho se pod vlivem případu, který jim vylíčila Petra, soustředili na děti, které byly starší, etnicky smíšené nebo si nesly do života nějakou vadu. Ty měly startovní pozici významně horší. Pokud by našli někoho, kdo jim padne do oka a budou to cítit oba stejně, pak celý proces tak dlouho trvat nemusí. A odpovědět pár otázek? To za to stojí.

„Tak tady máme první zastávku.“ Vůz odbočil do širokého úvozu, kolébal se chvíli na nerovné cestě, než se před nimi otevřelo prostranství, jemuž vévodil upravený zámeček. Letité stromy obklopujícího arboreta napovídaly, jak dlouho už shlížejí do zabroušených oken zámku. Zaparkovali stranou, vedle nevelké apsidy.

„Podle seznamu je to ta černoška. Chcete se ještě podívat do papírů?“ ptal se pan Hašek.

„Myslím, že to není potřeba. Sedmiletá, maminka je studentka z Chartúmu a otec je ten, co je teď zavřený v Příbrami, je to ona?“

„Ano, tady je uvedeno, že rodiče vydali souhlas s přímým osvojením. Tak jdeme?“ vybízel pan Hašek.

„Já najednou nevím. Je to... divné. Připadá mi to jako mimo tento svět,“ Renata se cítila nesvá a Ivo ji vzal za ruku.

„Pojď. Chceme, tak to je ta cesta.“ Podívali se na sebe a zvedli se ze sedadel a vyšli k mohutným

zdobeným dveřím a zazvonili. Mírně chumelilo, ale nečekali dlouho.

„Dobré odpoledne, vy jste asi Znamenáčkovi, že?“

„Ano, my jsme se přišli podívat na malou Naemu.“

„Jistě, tak pojdte dál, my jsme vás čekali až tak za půl hodiny, zatím se posaďte, děti ještě obědvají.“

Promiňte, já jsem Vašatová.“

„Znamenáček. A to je moje žena Renata.“

„Těší mě, tak se posaďte a hned jsme u vás.“ Pan Hašek předal paní Vašatové několik papírů. Zběžně je prolisovala, pokývala hlavou a odešla.

„Připadám si tak nepatřičně,“ šeptala Renata.

„Já velmi patřičně. Myslím, že jsme to měli udělat dávno. Podívej.“ Ukázal na nástěnku, kde byly vystavené podzimní listy nalepené na čtvrtkách. U každého listu byl nakreslený strom a neobratně napsané jméno stromu. Dole podpisy šišatým hůlkovým písmem. Přešla k výkresům a najednou v duchu viděla, jak dětské ruce vytvářely podle pokynů svá díla. Tady v tom Zámečku. Renata postupovala podél stěny ve vstupním prostoru Zámečku a narazila na další nástěnku.

„Pojď sem, Ivo.“ Stanuli před tablem s vystavenými fotografiemi, nad nimiž stálo z červených písmen: Výlet na Landštejn. U nadpisu zářilo namalované žluté, smějící se slunko s paprsky na všechny strany. Fotografie vyprávěly o dětech mnohem víc, než kolik se obvykle vejde do objektivu. Nahoře se kolem ramen držela dvě děvčata v čepicích, hlavy nalepené na sobě a každá z nich měla vyplazený jazyk. Na jiné fotografii seděli na kmeni poraženého stromu tři kluci za sebou, pravděpodobně odhodlaní kovbojové na koních. Neměli ale na hlavách hrozivé stetsony, ale pletené čepice. Vlevo byla fotografie, na níž sedělo šest dětí okolo stolu v zahradní

restauraci. Všechny lízaly zmrzlinu. Na jiném výjevu stálo za sebou sedm malých kluků a holek na kamenné zídce a všichni měli otevřené pusy, patrně byl zachycen nějaký pokřik.

„To je asi ona, podívej.“ Renata ukázala na malou černou holčičku v čepici, stojící třetí v řadě.

Na jiném obrázku byl záběr na sedadla autobusu. Na nich seděli malí výletníci, někteří se dívali z okna ven, jiní si navzájem opírali hlavy a spali. Jeli zase zpátky. Do Zámečku.

Po schodech přišla paní Vašatová. „Tak pojdte. Děti jsou připravené, tak se podíváte, moc se k nim nevažte a nevěnujte se jim nějak hlouběji. Jste pro ně příchozí dospělí. I když oni vědí, o co jde.“ Ivo se snažil zůstat věcný a racionální, ale i jemu teď tlouklo srdce jako před zkouškou a cítil se jako vysazený mimo sebe. Následovali paní Vašatovou až ke dveřím, na které zaklepala a pomalu otevřela. Ovanul je vzduch, typický pro dětský kolektiv.

„Dooobryýýý déééén,“ zaznělo sborově. Dívali se na skupinu jedenácti dětí a jedenáct párů očí se dívalo na ně. Děti seděly kolem stolu, děvčata v silných punčocháčích a zástěrkách, kluci v modrých, stejných teplácích. Děti mlčely a přece mluvily. Velké oči na ně zvědavě a tiše hleděly. Jeden kluk se poškrábal na hlavě, jedna holčička vykouzčila široký úsměv, ale byl to ten výstavní úsměv, kterým žádala o pozornost a kterým chtěla říct, že je hodná. Vrtěla se na židličce a vytahovala se nahoru a nechtěla být přehlédnutá. Jiný kluk si pomalu chtěl zasunout drobný ukazováček do nosu, ale jiný kluk vedle něj, podle podoby zřetelně jeho bratr, mu prstík stlačil dolů. Druhá zleva seděla dívenka s hustými černými kudrnatými vlásy, prohlížela si je očima jak z živého inkoustu.

Toto je pouze náhled elektronické knihy.
Zakoupení její plné verze je možné v
elektronickém obchodě společnosti
eReading.